

РЕШЕНИЕ

№ 17841

гр. София, 31.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 85 СЪСТАВ, в публично заседание на пети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ДЕСИСЛАВА Г. И. ТОШЕВА

при участието на секретаря НАДЕЖДА АЛ. И.
като разгледа докладваното от ДЕСИСЛАВА Г. И. ТОШЕВА Гражданско дело № 20231110102500 по описа за 2023 година

Производството е образувано по искова молба на **** срещу М. Ц. П., с която са предявени установителни искове по реда на чл. 422, ал. 1 вр. чл. 415, ал. 1, т. 2 ГПК с искане да се признае за установено, че ответницата дължи на ищеца следните суми за топлоснабден имот, находящ се в ****, с абон. № ****, а именно: сумата от 464.10 лв. – стойност на доставена топлинна енергия през периода от м. 05.2017 г. до м. 05.2019 г., ведно със законната лихва от 24.08.2021 г. до окончателното плащане; сумата от 105.35 лв. – мораторна лихва за периода от 15.09.2018 г. до 30.07.2021 г.; сумата от 18.37 лв. – стойност на извършена услуга дялово разпределение през периода от м. 07.2018 г. до м. 05.2019 г., ведно със законната лихва от 24.08.2021 г. до окончателното плащане; сумата от 4.30 лв. – мораторна лихва за периода от 31.08.2018 г. до 30.07.2021 г., за които суми е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч. гр. д. № 48749/2021 г. по описа на СРС, 85 състав. Претендират се разноски и юрисконсултско възнаграждение за заповедното и за исковото производства.

Ищецът твърди, че е налице облигационно отношение за продажба на топлинна енергия за битови нужди с ответницата в качеството ѝ на собственик на процесния имот, към което са приложими Общите условия на ищцовото дружество, без да е необходимо изричното им приемане. Поддържа, че е доставил за процесния период топлинна енергия за имота, като тя не е заплатила дължимата цена, формирана на база прогнозни месечни вноски и изравнителни сметки, изготвени по реда за дялово разпределение. Излага, че ответницата е изпаднала в забава.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответницата е подала отговор на исковата молба, с който оспорва исковете по основание и размер. Оспорва да е сключвала индивидуален договор с ищеца. Твърди, че на 14.02.2019 г. имотът е придобит от трето лице, поради което

задълженията следва да се търсят от настоящия собственик. Счита за недоказано влизането на ищцовите Общи условия в сила. Оспорва реалната доставка на топлинна енергия като недоказана. Оспорва иска за стойността на топлинната енергия и по размер, като счита, че в тази връзка са представени документи, които са без материална доказателствена сила и не установяват реално потребеното количество топлинна енергия. Акцентира, че по делото не са представени фактурите, липсват данни за показанията на общия топломер в абонатната станция, доказателства за неговата изправност и доказателства относно изправността на отоплителните уреди. Счита, че е налице неяснота относно загубите на топлинна енергия и как са калкулирани те и относно отопляемия обем, на база на който е определена дължимата сума за топлинната енергия, отдадена от сградната инсталация. Релевира възражение за изтекла погасителна давност по отношение на главницата за периода до м. 08.2018 г. Моли за отхвърляне на исквете.

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира от фактическа и правна страна следното:

Предявени са по реда на чл. 422, ал. 1 вр. чл. 415, ал. 1, т. 2 ГПК иски за установяване дължимост на вземания, за които е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч. гр. д. № 48749/2021 г. по описа на СРС, 85 състав. Исковите са допустими като предявени в законоустановения срок, при наличие на предпоставката по чл. 415, ал. 1, т. 2 ГПК и в предметните и субективни предели на заявлението и издадената заповед по чл. 410 ГПК.

Основателността на исковата претенция с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 153, ал. 1 ЗЕ се обуславя от наличието на следните предпоставки: съществуването на договорни отношения между страните за доставка на топлинна енергия и реално доставена такава през процесния период, размерът на която да възлиза на претендираната сума. Съгласно правилото на чл. 154, ал. 1 ГПК установяването на горните обстоятелства е в тежест на ищеца.

По правило източник на договорно правоотношение е договорът. Този начин на облигационно обвързване е приложим и в областта на продажбата на топлинна енергия предвид разпоредбата на чл. 149, ал. 1, т. 6 ЗЕ. Същевременно законът предвижда хипотеза на договорно обвързване и без наличието на изричен писмен договор, а именно – когато се касае за топлоснабдена сграда – етажна собственост, всички собственици и титуляри на вещно право на ползване върху самостоятелен обект в етажната собственост са клиенти на топлинна енергия, т.е. те са страни по договорното правоотношение с доставчика /чл. 153, ал. 1 ЗЕ/. В коментираната хипотеза законът приравнява придобиването на право на собственост или вещно право на ползване върху топлоснабдения имот със сключването на договор с топлопреносното предприятие, поради което възражението на ответницата за необходимост от индивидуален договор е неоснователно.

В случая от Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот от 26.03.2008 г. се установява, че през 2008 г. ответницата е придобила собствеността върху апартамент № 6,

находящ се в гр. София, ж.к. „Младост 2“, бл. 262, вх. 2, ет. 2. Видно е от Постановление за възлагане на недвижим имот от 14.02.2019 г., влязло в законна сила на 08.04.2019 г., че въз основа на Протокол от 08.02.2019 г. за обявяване на купувач на недвижим имот по реда на чл. 492, ал. 1 ГПК процесният имот е възложен на трето лице. Ето защо съдът намира за установено, че ответницата е била собственик на имота през част от исковия период – от 01.05.2017 г. до 07.04.2019 г.

Предвид изложеното съдът приема, че между страните е възникнало и съществувало през горепосочената част от процесния период облигационно отношение по договор за продажба на топлинна енергия за топлоснабден имот, находящ се в ****, с абон. № ****, който договор съобразно чл. 150 ЗЕ се регулира от общи условия. В случая приложими са Общите условия за продажба на топлинна енергия за битови нужди от **** на клиенти в гр. София, одобрени с Решение № ОУ-1/27.06.2016 г. на КЕВР, за които с Определение № 28385/14.08.2023 г. е съобщено на страните, че на съда е служебно известно тяхното публикуване в един централен и един местен всекидневник.

За установяване факта на доставяне на топлинна енергия, нейния обем и цена, включително за доказване на правилното отчитане, разпределение и остойностяване на доставената топлинна енергия на ответницата през процесния период, е прието заключението на съдебно-техническата експертиза, за изготвянето на което вещото лице е съобщило редица документи, включително главните отчети и изравнителните сметки, съставени от ****. Възражението на ответницата, че за тези обстоятелства са представени само документи без материална доказателствена сила, е неоснователно, защото те се установяват от експертното заключение.

Съдът кредитира заключението на вещото лице Т. като обективно, компетентно и обосновано. От него се изяснява, че за периода редовно са отчислявани за сметка на ищеца технологичните разходи на абонатната станция, като по този начин е формирана топлинната енергия за разпределение в сградата – етажна собственост. Вещото лице посочва, че топломерът в абонатната станция през исковия период е бил изправен, тъй като е преминавал проверки, които винаги са приключвали със заключение за съответствие. Изяснява се, че остойностяването на потребената топлинна енергия е извършвано на база прогнозни стойности с годишно изравняване от фирмата за дялово разпределение ****. Установява се, че през процесния период в имота не е ползвана топлинна енергия за отопление на имот, като показанията на апартаментния топломер са били нулеви. Топлинната енергия за битово горещо водоснабдяване през периода е начислявана по показанията на 1 бр. водомер за топла вода в имота, но за периода 2018 г. – 2019 г. водомерът не е отчетен и на абоната е начислена топлинна енергия по разход от предходен период, което е нарушение, но е в интерес на абоната. Начислявана е и топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация, по нормативно установена формула, като енергията е разпределяна между всички абонати пропорционално на пълните отопляеми обеми на имотите им по проект. Вещото лице Т. посочва, че дяловото разпределение е извършвано в съответствие с нормативните разпоредби.

След като по делото е установено наличието на валидно договорно правоотношение между страните за доставка на топлинна енергия през част от исковия период, както и действителното доставяне на такава, то искът за нейната цена се явява доказан по основание. Обстоятелството какво количество топлинна енергия е доставено в имота на ответницата е от значение единствено за доказването на размера на иска, като евентуалната недоказаност на този размер не може да доведе до отхвърлянето му предвид разпоредбата на чл. 162 ГПК.

При определянето на реално дължимата от ответницата цена на доставената топлинна енергия следва да се вземат предвид не стойностите на прогнозния дял /по фактури/, а тези, които се формират в резултат от изравняване. От заключението на съдебно-техническата експертиза се изяснява, че стойността на доставената в имота през целия процесен период топлинна енергия възлиза на 478.01 лв. Доколкото ответницата е материалноправно легитимирана да отговаря само за задълженията за периода, в който тя е била собственик на имота – от м. 05.2017 г. до м. 03.2019 г. включително /доколкото тя е изгубила собствеността още в първите дни на м. 04.2019 г./, съдът на основание чл. 162 ГПК приема, че дължимата от нея сума за доставената през този период топлинна енергия възлиза на 450 лв.

По възражението на ответницата за изтекла погасителна давност съдът намира следното:

Според чл. 33, ал. 1 от приложимите Общи условия клиентите са длъжни да заплащат месечните дължими суми за топлинна енергия в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят, от което следва извод, че се касае за срочно задължение. Съгласно чл. 114, ал. 1 ЗЗД давността започва да тече от момента на изискуемостта на вземането, като при срочните задължения давността тече от деня на падежа. Следователно за всяко едно от претендираните от ищцовото дружество месечни задължения, включени в процесния период, давностният срок тече от момента, в който изтече срокът за тяхното заплащане.

Съгласно задължителната съдебна практика вземанията на ищеца за доставена топлинна енергия се погасяват с изтичане на тригодишна давност, тъй като се касае за „периодични плащания“ по смисъла на чл. 111, б. „в“ ЗЗД.

От друга страна обаче, съгласно чл. 3, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13.03.2020 г., и за преодоляване на последиците, за срока от 13.03.2020 г. до отмяната на извънредното положение спират да текат давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти. Съгласно § 13 от Преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за здравето /ДВ, бр. 44/2020 г., в сила от 14.05.2020 г./ сроковете, спрели да текат по време на извънредното положение по Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13.03.2020 г., и за преодоляване на последиците, продължават да текат след изтичането на 7 дни от обнародването на този закон в „Държавен вестник“, като обнародването му е извършено на 13.05.2020 г. Следователно за времето от 13.03.2020 г. до 20.05.2020 г. включително погасителната давност е била спряна

по силата на закона и този факт трябва да се отчете от съда при определяне на крайния момент, когато давността изтича. По тази причина към 3-годишния давностен срок следва да се прибави и периодът на спиране на давностния срок, чиято продължителност е 69 дни /от 13.03.2020 г. до 20.05.2020 г./.

В случая заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК е подадено на 24.08.2021 г., поради което погасени по давност са вземанията за стойността на доставената топлинна енергия, чиято изискуемост е настъпила преди 16.06.2018 г., а това са задълженията за периода от м. 05.2017 г. до м. 04.2018 г. включително.

Размера на задължението за стойността на доставената топлинна енергия за периода, за който не е изтекла погасителната давност и за който ответницата е материалноправно легитимирана да отговаря – от м. 05.2018 г. до м. 03.2019 г., съдът определи по реда на чл. 162 ГПК, съобразявайки посочената от вещото лице стойност за периода от м. 05.2018 г. до м. 05.2019 г., и приема, че възлиза на 240.61 лв.

Ответницата не твърди и не доказва плащане на задължението, поради което искът за стойността на доставената топлинна енергия следва да бъде уважен за сумата от 240.61 лв. за периода от м. 05.2018 г. до м. 03.2019 г., като върху тази сума тя дължи и законната лихва, считано от 24.08.2021 г. до окончателното плащане. Искът подлежи на отхвърляне за разликата над 240.61 лв. до пълния предявен размер и за периода от м. 05.2017 г. до м. 04.2018 г. – поради изтичане на погасителна давност за вземането за посочения период, и за периода от м. 04.2019 г. до м. 05.2019 г. – поради недоказаност.

Основателността на иска с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за мораторна лихва върху цената на доставената топлинна енергия предполага наличие на главен дълг и забава в плащането му. В случая е установено наличието на главен дълг. По отношение на забавата в плащането му съдът намира следното:

Съгласно чл. 33, ал. 1 от Общите условия от 2016 г. клиентите са длъжни да заплащат месечните дължими суми за топлинна енергия в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят. В чл. 33, ал. 2 е предвидено, че клиентите са длъжни да заплащат стойността на фактурата по чл. 32, ал. 2 и ал. 3 за потребеното количество топлинна енергия за отчетния период в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят. Чл. 32, ал. 3 гласи, че след отчитане на средствата за дялово разпределение и изготвяне на изравнителните сметки от търговеца продавачът издава за отчетния период кредитни известия за стойността на фактурите по ал. 1 и фактура за потребеното количество топлинна енергия за отчетния период, определено на база изравнителните сметки. Съгласно чл. 33, ал. 4 продавачът начислява обезщетение за забава в размер на законната лихва само за задълженията по чл. 32, ал. 2 и ал. 3, ако не са заплатени в срока по ал. 2. Следователно обезщетение за забава се дължи само за изравнителните сметки, ако не бъдат заплатени в 45-дневен срок.

В случая ответницата е изпаднала в забава в плащането на главното задължение предвид липсата на извършени плащания в уговорения срок. Началото на забавата е

15.09.2019 г., тъй като съобщението към фактура за отоплителен сезон от 01.05.2018 г. до 30.04.2019 г. е от 31.07.2019 г. /л. 52 от делото/.

Размера на дължимата мораторна лихва за периода от 15.09.2019 г. до 30.07.2021 г. върху главницата в размер на 240.61 лв. съдът определи по реда на чл. 162 ГПК с помощта на интернет калкулатор на законната лихва и приема, че възлиза на сумата от 45.79 лв.

Следователно искът за мораторна лихва върху стойността на доставената топлинна енергия е частично основателен – за сумата от 45.79 лв. и за период на забава от 15.09.2019 г. до 30.07.2021 г., а за разликата над тази сума до пълния предявен размер и за останалата част от периода е неоснователен.

Съгласно чл. 22, ал. 1 от приложимите Общи условия дяловото разпределение на топлинна енергия се извършва възмездно от продавача по реда на чл. 61 и сл. от НТ или чрез възлагане на търговец, избран от клиентите. По делото се изяснява, че през исковия период дяловото разпределение на топлинна енергия в сградата, в която се намира процесният имот, е извършвано от ****. Наличието или липсата на договор е ирелевантно, тъй като за ответницата при всички случаи е възникнало задължението за заплащане на стойността на извършената по отношение на процесния имот услуга, но съразмерно на периода, за който ответницата е материалноправно легитимирана да отговаря за задълженията за имота. Таксата се дължи именно на ищцовото дружество по силата на чл. 22, ал. 2 от Общите условия. Поради това съдът намира иска за цената на услугата дялово разпределение за доказан по основание за периода от м. 07.2018 г. до м. 03.2019 г. Ответницата не оспорва размера на таксата за целия исков период, поради което съдът приема, че дължимата стойност на услугата дялово разпределение за него е 18.37 лв., както е посочено в исковата молба. За периода от м. 07.2018 г. до м. 03.2019 г. на основание чл. 162 ГПК съдът приема, че задължението възлиза на сумата от 15.03 лв., като върху нея се дължи и законната лихва, считано от 24.08.2021 г. до окончателното плащане. Следователно този иск е частично основателен – за сумата от 15.03 лв. за периода от м. 07.2018 г. до м. 03.2019 г., а за разликата до пълния предявен размер и за останалата част от процесния период подлежи на отхвърляне като недоказан.

Що се отнася до иска за мораторната лихва върху горепосочената главница, следва да се посочи, че не са представени доказателства по делото нито за уговорен срок за заплащане на задължението за услугата дялово разпределение, нито за изпратена до ответницата покана за заплащането ѝ. От това следва извод, че тя не е изпаднала в забава по отношение на тази главница, респ. искът срещу нея за мораторна лихва върху стойността на услугата дялово разпределение е неоснователен.

По разноските:

С оглед изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 8 ГПК на ищеца следва да се присъдят разноски за заповедното и исковото производство съразмерно на уважената част от исковите, а именно: за заповедното производство – в общ размер на 38.25 лв., както следва: 12.75 лв. – държавна такса, и 25.50 лв. – юрисконсултско възнаграждение; за

исковото производство – в общ размер на 446.25 лв., както следва: 38.25 лв. – държавна такса, 204 лв. – депозит за особен представител, 153 лв. – депозит за вещо лице, и 51 лв. – юрисконсултско възнаграждение.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по реда на чл. 422, ал. 1 вр. чл. 415, ал. 1, т. 2 ГПК, че М. Ц. П., ЕГН *****, с адрес: ****, дължи на ****, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: ****, следните суми за топлоснабден имот, находящ се в ****, с абон. № ****, а именно: сумата от **240.61 лв.** – стойност на доставена топлинна енергия през периода от м. 05.2018 г. до м. 03.2019 г., ведно със законната лихва от 24.08.2021 г. до окончателното плащане; сумата от **45.79 лв.** – мораторна лихва за периода от 15.09.2019 г. до 30.07.2021 г.; сумата от **15.03 лв.** – стойност на извършена услуга дялово разпределение през периода от м. 07.2018 г. до м. 03.2019 г., ведно със законната лихва от 24.08.2021 г. до окончателното плащане, за които суми е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч. гр. д. № 48749/2021 г. по описа на СРС, 85 състав, като **ОТХВЪРЛЯ**, както следва: частично иска за главница за стойността на доставената топлинна енергия – за разликата над 240.61 лв. до пълния предявен размер от 464.10 лв. и за периода от м. 05.2017 г. до м. 04.2018 г. и от м. 04.2019 г. до м. 05.2019 г.; частично иска за мораторна лихва върху стойността на доставената топлинна енергия – за разликата над 45.79 лв. до пълния предявен размер от 105.35 лв. и за периода от 15.09.2018 г. до 14.09.2019 г.; частично иска за главница за стойността на извършената услуга дялово разпределение – за разликата над 15.03 лв. до пълния предявен размер от 18.37 лв. и за периода от м. 04.2019 г. до м. 05.2019 г.; изцяло иска за сумата от 4.30 лв. – мораторна лихва върху стойността на услугата дялово разпределение за периода от 31.08.2018 г. до 30.07.2021 г..

ОСЪЖДА М. Ц. П., ЕГН *****, с адрес: ****, да заплати на ****, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: ****, на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 8 ГПК сумата от **446.25 лв.** – разноски за исковото производство, и сумата от **38.25 лв.** – разноски за заповедното производство.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в 2-седмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____